

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi
Maioris Apvd Heripolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ...
Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri
potuerunt, omnia**

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Heripolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
fundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofurti, 1601

XXXV. Wolfgangvs Hopilivs Ioanni Trithemio Abbatи Spanhemensi Salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

cipit vim superiorum & inferiorum, &
minem aptus producere numerum, &
binarius ab unitate recordans con-
sidero ternariis, sacratu, virtuosi, &
natura, sed similitudinis participatio-
nem intelligit mens archani pulch-
ra virtus, qua vincit omnia munda-
rum quodque pulchritudine operata,
compositus, sed erant, fallentes, &
Volunti mirari naturam, & facere
ut natura non intelligat. Naturae
arui sunt & similearum disciplina, solle-
m in intelligibili cognitione nihil est.
us noster Iesus Christus dixerat, vobis
estis est, non terrena, vt summa tamen
is intuitu per fidem & cognitionem
in sanctum, varum principium, rursum
personarum sempiter non existit.
eruentissimi amans & seruitus can-
te posseunt. Ad hunc nullus mens min-
et, sed in sua signoriam tabescet. Non
imitatione sufficiens, quia trans-
naturi, illis videlicet, qui mentem
natur, sed non omnium elicit me-
cum caput elanum, reducimur
polem. Aures non vident, Vtigur con-
r, si atque externario vniuersitate parci-
um omnipotens, non duo nega-
mente coniunctio, neque boni pri-
ce praecedant, neque supereriorum in-
poterit operationem. Res autem
cum conditions quadam sunt mul-
tissimae. Italia quidem fengit,
quam rationi. Quam diuefinit
quidam homines ceteris endem-
nus perceptibilia percipit. Numen
mero & mentura esse non potest. Me-
s hic & ternarius binarium non ad-
sibi puritate simplicissima in pano-
per quam antiqui sapientes intellige-
que ultra humanam comprehendere
audire pleniū. Studium genera
similitudinem, similitudo com-
munitas, dignitas potentiam, & potentias
arum perfectionum tam diuina
per procul omne superfutuolum, prae-
per magiam intelligi volumus que
intelligentiam rerum, que diuina
niam coelestem non materialis, sed
s oportet, vbi numerus, ordo & nos-
quam consonantiam infernos
moniam arbitrii coelestem, suffi-
cibilem formare sonum. Eman-
tura distributionum corporum inde-
ce est, vt ternario parente affectu
ceriale sed spiritualia sunt omnia. Int-
nim harmonia mentem nec dicit nec
que conditionem coelestis harmonicam
naturam.

IOANNIS TRITHEMII.

473

notam haberet, tam præterita quam futura cognoscet. Quis autem mihi dabitus ex mil-
libus unus, qui harmoniam hanc intelligat coelestem? Ad supercelestem mens nata est,
cuius similitudine vivit. Astra nihil intelligunt, nec sentiunt quidem, vnde nec sapien-
tiam menti nostræ conferunt, nec aliquod in nos dominum habent, qui spiritu ambu-
lamus, confitentes Dominum Iesum Christum omnia in sua potestate habentem, ad cui-
us nos similitudinem pro viribus fideliter oportet conformare. Ipsa est enim sapientia
Dei patris, ipse est fons & origo scientiæ, ipse est animi cœtrum, per quem facta sunt omnia.
Abeant homines temerarii, homines vani, & mendaces astrologi, deceptores mentium,
& friuola gartientes. Nihil enim ad mentem immortalem, nihil ad scientiam naturalem,
nihil faciliter sapientiam supercelestem stellarum dispositio, sed corpus in corpus duntaxat
suum habet imperium. Mens est libera, nec stellis subiicitur, nec carum influentias conci-
pit, nec motum sequitur, sed supercelesti principio, à quo & facta est & secundatur, tantum
communicat. Cætera quæ tibi ad inquisitiones tuas respondenda fuerant, o Germane, scien-
tia inclusimus scrinio, tibi soli per Narciscum exhibenda, cui & clauem tibi afferen-
dum non satis scienti commisimus, ne scrinium archanis plenum sine utilitate possideres.
Venire autem ad te personaliter hac vice nequiuimus, quoniam aliorum vocati sumus.
Dices tamen ex Narciso mentem nostram plenius, quomodo & quando nobis ad te ve-
niendi facultas accedere possit. In aliis literis scripsimus omnia quæ nobis ad te scribenda
videbantur. Vale nostri memor nec tui oblitus. Ex Neometi ciuitate Spirensi 24. die Au-
gusti. Anno Christi 1505.

20

XXXV.

WOLFGANGVS HOPILIVS IOANNI TRITHEMIO AB-
bati Spanhemensi Salutem.

ELLEGANTISSIMA M nuper à te mi Trithemi accepi epistolam, quæ nobis & iucunda
fuit, & menti admirationem induxit, q̄ ipse vir doctissimus atq; mihi profrus excellen-
tior, ad me formicam agrestē vitam agentem scribere non sis designatus, & eo argumēto
tui ad nostrum incultum ingenium animi volueris declarare affectum. Vnde vero acci-
derit hoc, me coniectura scire credo. Narciscus noster scientiarum omnium bonarum di-
30 ligentissimus inquisitor, ea fortassis quæ somniis & phantasmatibus similia sunt, maiora
quidem quæ nostra parvitas præstare queat, tibi de nobis retulit, cuius tu verbis adhibes
fidem (nam qui honesto sunt animo & ingenio benigno, quæcunq; de aliis audierint bo-
na facile credunt, mala vero tarde) impullus es, quantum coniectare possum, vt mihi litera-
ras tuas ornatissimas communicares. Habeo gratias immortales, vt pote qui tanti viri li-
teras magnifico. Quicquid enim humanis in rebus scibile fuerit, te non latere scio, qui
cunctos hodie mortales ingenio, scientia, & experientia literaria facile superas & excellis,
quod tua scripta, & probatissimorum virorum testimonia luce manifestant clarius. Hinc
doctos omnes singulare humanitate complectaris, quinimmo & eos quos fama pertulerit
in notitiam tibi quicquam callere, & si hominum sint inferiores laudibus, pro ingenia ti-
bi bonitate magnificas ac plurimi aestimas. Reliqua pectoris nostri archana ex Narcisco
nostro communī amico intelliges, qui tuum immortale nomen marmoris insculpsit
pectoribus. Quem tibi, & si non sit opus, plurimum commendō, eq; persuadeas velim, pe-
ricula Arislei & Alechindi vt præcaucat, quorum alter vitam miserrime finiuit, alter vero
dementiam incidit, vt ex eorum opusculis facile nosti. Vale & nos ama. Ex officina nostra
Parisiana 3. Calend. Augusti Anno Domini M. D. V.

XXXVI.

IOANNES TRITHEMIVS SPANHE. WOLFGANGO
Hopilio ciui Parisiensis.

NARCISCUS noster ad me veniens Neometi 15. die mensis Augusti, tuas mihi lite-
ris lupambule tradidit, & reliqua abs te sibi cōmissa explicauit. Miraris q̄ meis te lite-
ris dignū estimaui, putans nimis me credulū exitissime Narciscus, quasi te, priulquam ille me
accessit, nō nouerim. Quantus enim sis multorum antea relatione cognoui. Tu aut̄ probe
facis consilium imitando sapientis qui dicit: Quanto magnus es humilia te in omnibus, &
coram Deo inuenies gratiā, quoniam magna potentia Dei solius, & ab hominibus hono-
ratur. Ipsa quoq; Dei virtus & sapientia homo Christus Iesus in Euangeliō sancto dixit: O-
mnis qui se exaltat humiliabitur, & qui se humiliat exaltabitur. Excelsa est patria nostra coelestis,

R. 3